

Wasa Dagblad

Wasa Dagblad Nr 5 Söndagen den 1 februari, 2026 — Fjärde årgången — ISSN 2954-2448

Här finns vi:
www.vpress.ovh
24/7

LILLKYRO

Väv av minnen i Lillkyro – utställning hyllar kulturnestor Väinö Alanen

En unik utställning med titeln Muistojen nauha (Minnenas band) öppnade den 5 februari i Olkkari-galleriet i Vähäkyrö-huset.

Den skildrar den lokala kulturprofilen Väinö Alanens betydelse för ungdomsföreningslivet mellan 1940-talet och 1997. Utställningen består av texter, bilder, föremål

och videoupptagningar som tillsammans målar ett levande porträtt av detta multitalang.

Vid öppningen hålls tal och korta framträdanden ur Alanens pjäser. Utställningen är öppen för allmänheten fram till 1 maj 2026 under Vähäkyrös Yhteispaivelupisteets öppettider.

Initiativet kommer från

Alanens barn och visar hur en lokal kulturpersonlighet kunde påverka scenkonst, teater och föreningsliv i generationer. Projektet är ett kärleksfullt tidsdokument som förenar nostalgi med historiskt engagemang.

Källa: Muistojen nauha, Vähäkyrö-talon Olkkarin galleria, Vaasan kaupungin tiedote.

WÄRTSILÄ

Wärtsiläs motorer vald till Allseas nya transportfartyg

Det finska teknikföretaget Wärtsilä har utsetts att leverera motorerna till ett nytt specialbyggt halv nedsänkbart tungtransportfartyg (HTV) för det Schweiz-baserade offshore-bolaget Allseas Group. Kontraktet bekräftades i slutet av 2025 och offentliggjordes den 22 januari 2026.

Fartyget, som byggs vid Guangzhou Shipyard International i Kina, ska drivas av fyra Wärtsilä 31-motorer.

Denna motor har en modular konstruktion som både sänker underhållskostnaderna och möjliggör övergång till alternativa hållbara bränslen i framtiden – en viktig aspekt i sjöfartens klimatomställning.

Varje motor utrustas med en NOx-reduktionsenhet för att minimera utsläpp av kväveoxider. Det nya fartyget planeras vara färdigställt och levererat under första kvartalet 2028.

“Detta nya HTV stärker vår flottas flexibilitet och hur vi genomför projekt,” säger Sytske de Groot, Manager Naval Architecture på Allse-

as. “Vi valde Wärtsilä 31 för dess effektivitet, framtids-säkra design och förmåga att ställa om till låga eller nollutsläppsbränslen.” Wärtsilä har tidigare levererat motorer till flera fartyg i Allseas-flottan, inklusive lastpråmen Braveheart.

Referens: Wärtsilä pressinformation 22 januari 2026: Future-ready Wärtsilä 31 engine selected for Allseas fleet expansion newbuild. Bildtext: Wärtsilä kommer att leverera motorerna till Allseas nya halvt nedsänkbara tunga transportfartyg, byggt för att ge lägre utsläpp och högre bränsleeffektivitet. © Allseas

Veckans bild:

Konstsamlare Timo Miettinen berättar om konstverken i Kuntsis nya utställning

VÄLFÄRDSOMRÅDET

Rökare i åldern 50–74 – Delta i banbrytande lungcancerscreeningstudie!

Österbottens välfärdsområde söker nu deltagare till en stor pilotstudie om lungcancerscreening. Studien riktar sig till personer som är mellan 50 och 74 år och fortfarande röker efter minst 25 års tobaksbruk.

Pilotförsöket, som leds av

Oulu universitetssjukhus och Finlands cancerförening, utforskar möjligheten att upptäcka lungcancer i tidigt skede med hjälp av lågdoserad datortomografi (LDCT) samtidigt som deltagarna får stöd för att sluta röka via en mobilapp eller annan metod. Lungcancer är den vanligaste dödsorsaken bland cancerformer i Finland och ofta symptomfri i tidiga

skeden. Tidig upptäckt kan förbättra överlevnaden avsevärt. Studien pågår cirka två år och innebär två besök hos en forsknings-sjuksköterska. Intresserade uppmanas att anmäla sig via keuhko.fi och kan få stöd att förändra sin livsstil samtidigt som de bidrar till nationell forskning. Källa: STT-tiedote / Österbottens välfärdsområde

TOPELIUSPRISET

”Vi måste vara bättre än maskinerna” – Marianne Sundholm får Topeliuspriset

Journalisten Marianne Sundholm har tilldelats Topeliuspriset 2026 och belönas med 7 500 euro. Priset delades ut under Medie-

språkkonferensen i Åbo den 27 januari..

I sitt tacktal betonade Sundholm journalistikens avgörande roll i en tid av artificiell intelli-

gens. – Trovärdigheten är det viktigaste av allt. Vi måste kunna ge helhetsbilder och skriva så att människor vill läsa, sade hon. Hon betonade att AI kan vara ett hjälpmedel – men aldrig ersätta det mänskliga omdömet. Journalisten måste, enligt henne, njuta av ”formuleringsglädjen i sitt arbete”. Sundholm arbetar i dag på Hufvudstadsbladet och har tidigare varit politik- och klimatreporter på Svenska Yle. Prisenämnden lyfter fram hennes förmåga att förklara komplexa frågor med människan i fokus. Källa: Svenska folkskolans vänner, sfv.fi

I DAG

LEDARE

När byråkratin blir långsam: Patienterna får betala priset

Över 100 000 människor i Finland använder apixaban för att förebygga blodproppar vid förmaksflimmer. Det handlar inte om en valfri behandling, utan om livräddande medicin.

För bara månad sedan kostade tre månaders behandling under 40 euro tack vare billiga parallellpreparat. Vården var tillgänglig. I dag är situationen en annan. På grund av patenttvister har nästan alla generiska läkemedel försvunnit från marknaden.

Kvar finns i praktiken bara originalpreparatet Eliquis – utan FPA-ersättning.

Resultatet är brutalt: priset har stigit till omkring 250 euro per tre månader. För många pensionärer och låginkomsttagare är detta en ekonomisk chock. Det handlar inte om bekvämlighet, utan om rätten att överleva.

Lösningen är egentligen enkel.

Ersättningen för Eliquis kunde återinföras tillfälligt tills marknaden stabiliseras. Men byråkratin rör sig långsamt. Alltför långsamt för dem som varje månad tvingas välja mellan medicin och andra nödvändiga utgifter.

Att låta oskyldiga patienter bära kostnaden för systemets stelhet är oacceptabelt. Det urholkar förtroendet för välfärdsstaten.

Samtidigt måste ett budskap vara glasklart: ingen får sluta ta sin medicin på egen hand. Absolut inte! Om kostnaderna blir för höga ska man kontakta sin läkare och diskutera alternativa behandlingar. De finns – men ansvaret får inte läggas på individen.

Hälsa får inte bli ett offer för byråkratiska processer.

Källa: Fimea, FPA, finländska medier om tillgången på apixaban

NYHETER

SKOLOR

SFP vill testa helhetsskoldag för bättre elevhälsa och mera motion

Svenska folkpartiet (SFP) föreslår ett regionalt försök med helhetsskoldag i Finland – ett nytt skolschema där traditionell undervisning kombineras med organiserade aktiviteter efter lektionstid för att främja elevers välmående och fysiska aktivitet. Utspel gjordes av utbildningsministern och RKP-ordföranden Anders Adlercreutz på EDUCA-mässan i

Helsingfors.

Begreppet helhetsskoldag innebär att elever erbjuds meningsfulla fritidsaktiviteter på skolan, exempelvis rörelse, hobbygrupper eller kreativa verkstäder, och att skolskjutsar anpassas efter aktiviteterna. RKP menar att detta kan stärka gemenskapen, minska mobbning och motverka stillasittande, vilket flera undersökningar pekar på är utmaningar för unga i dagens skolsystem. – Barn ska inte behöva sitta ensamma hemma

och scrolla på mobiler, sade Adlercreutz och betonade att tillgången till efter-skol-verksamhet varierar mellan kommunerna.

Förslaget innebär en pilotfas där modellen testas regionalt för att utvärderas inför eventuell nationell spridning. EDUCA 2026 samlade tusentals utbildningsproffs för att diskutera framtidens skola.

Referens: STT/EDUCA pressmeddelande, 24 januari 2026

SPEX

Thorax-spexet Kalevala intar Vasa – en episk kväll väntar!

På 28 mars 2026 spelas årets medicinarspex Kalevala i Vasa på Kotirannan Työväentalo kl. 17, när den legendariska studentfarsen tar sig an Finlands nationalepos i explosionsartad humor och sång.

Kalevala bygger på den klassiska mytologin och presenteras i en nyaktuell spexversion av Medicinarklubben Thorax r.f., som varje år sätter upp ett nytt spex fyllt med musik, skatt och oväntade vändningar. Biljetter kostar 22 € för vuxna och 14 € för studerande/barn, och stödebiljetter finns för den som vill stötta spexkulturen.

Källa: Medicinarklubben Thorax r.f. spexinfo.

HÄLSA

Rivaroxaban – ett parallellpreparat till Xarelto

Rivaroxaban, även känt under varumärket Xarelto, är ett peroralt antikoagulantia som används för att förebygga och behandla blodproppar, exempelvis vid förmaksflimmer, djup ventrombos och lungemboli. Det fungerar genom att blockera koagulationsfaktor Xa.

Sedan någon vecka finns nu ett generiskt preparat att få, innehållande samma ämne som Xarelto. Dörmed har Xarelto's FPA-ersättning fallit bort. Detta gör att en tre månaders behandling med Xarelto blir 200 euro dyrare än med det generiska preparatet Rivaroxaban. En tre månaders behandling med den sistnämnda kostar under 40 euro.

Rivaroxaban är ett livsviktigt läkemedel för att förhindra blodpropp hos personer med förmaksflimmer.

Källa: Wikipedia och Kela.

Photo Supplement

ÅBO DOMKYRKA

Åbo domkyrka stänger sina portar – historisk ikon tystnar i nästan tre år

Åbo domkyrka, Finlands nationella helgedom och en av landets mest betydande historiska byggnader, är öppen för allmänheten endast under de kommande dagarna före en omfattande renovering

Invigd på 1300-talet och med mer än 700 års historia som både katolsk katedral och senare som huvudkyrka för den lutherska kyrkan, är domkyrkan ett välbekant landmärke för både åbabor och besökare.

Renoveringen startar 9 februari 2026, och kyrkan kommer att vara stängd tills 2 december 2028. Arbetet omfattar en total modernisering av byggnadens tekniska system, förbättrad tillgänglighet och uppdaterade utrymmen, samtidigt som den historiska karaktären bevaras. Projektet är tidsplanerat för att stå klart i god tid inför Åbo stads 800-

års jubileumsfirande. Under renoveringsperioden kommer inga gudstjänster, bröllop eller andra evenemang att hållas i domkyrkan, och domkyrkomuseet har redan stängt sedan oktober 2025. Kyrkans verksamhet fortsätter

i andra lokaler inom Åbo församlingar. När arbetet är klart väntar en mer tillgänglig och modern kyrka för både församling och turister.

Källa: Åbo domkyrkas officiella webbplats & Wikipedia.

VASA UNIVERSITET

Rekordmånga examen från Vasa Universitet – bra för arbetsmarknaden!

Vasa universitet slår rekord i antal nyutexaminerade magisterstudenter under året 2025. Hela 883 personer avlade en högre högskoleexamen, vilket är en ökning med cirka 25 % jämfört med föregående år, meddelar universitetet i ett pressmeddelande.

Av dessa var 116 diplomingenjörer, en ökning på nästan 80 %, och 592 magisterexamina i ekonomiska ämnen – vilket också är nya rekord för institutionen.

Universitetets rektor Minna Martikainen säger att siffrorna speglar både utbildningens attraktionskraft och studenternas goda framsteg i studierna. Den jämna ökningen på flera utbildningsområden visar

styrkan i Vasas profil som en utbildningsplats i framkant.

Dessutom ökar andelen internationella studenter, vilket bidrar till mångfalden och stärkt global konkurrenskraft.

Martikainen understryker att nära samarbete med näringslivet ger studenterna möjligheter till praktik och karriärer redan under studietiden, något som arbetsgivare söker i dagens snabbt föränderliga ekonomi.

Referens: Pressmeddelande från Vasa universitet, 26 januari 2026.

Bild: I Vasa universitet tog återigen många examen år 2025. Vasa universitet. Bilden är fritt tillgänglig.

BIBLIOTEKET

Vårens kulturexplosion på Vasa stadsbibliotek – författarbesök, poesi och bokcirklar

Vårens evenemangsprogram på Vasa stadsbibliotek är här – och det bjuder på något för alla bokälskare och kulturintresserade i hela regionen

Under januari–maj ordnas allt från författarframträdanden och poesicirklar till mångspråkiga boktips och teman som berör livet, konsten och vardagen.

Programmet inleddes med deckarförfattaren Joonas Keskitalo på Dramasalen den 27 januari, följt av schlagerlegendaren Charles Plogman som berättar om sina memoarer den 2 februari. Årets vårserie innefattar också Ann-Christin Antell och Sari Männikkö, som med sina verk utforskar historiska berättelser respektive personliga erfarenheter av livets utmaningar.

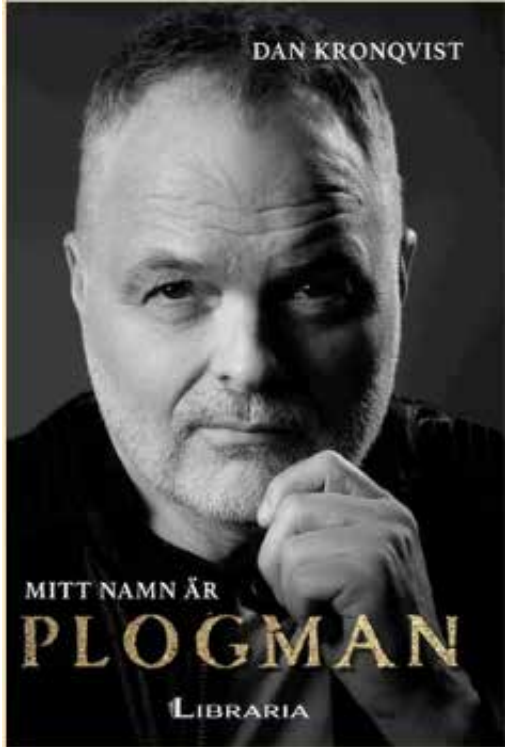
Poeter som Eija Aromaa, Eve Littow och Helena Sinervo be-

söker poesicirkeln i Matilda-rummet, och bibliotekets bokcirklar – från deckare till poesi – träffas regelbundet för livliga diskussioner.

Dessutom erbjuds en tyst bokklubb i Lillkyros bibliotek där deltagare läser tillsammans i tystnad, frågesport under Helmi-veckorna och ett tvåspråkigt evenemang

om släktforskning i april.

Vasa stadsbibliotek gläntar på dörren till vårens läsäventyr – oavsett om du söker djupare samtal, nya perspektiv eller bara vill frossa i böckernas värld finns aktiviteterna där för dig. Källa: Vaasa stadsbibliotek/sttinfo Bild: Libraria

VASA ELEKTRISKA

Storsatsning – 14 miljoner för att rusta elnätet inför framtiden

Vasa Elektriska går in med cirka 14 miljoner euro i utvecklingen och förstärkningen av det lokala elnätet under 2026. Investeringen syftar till att öka nätets leveranssäkerhet och förbereda infrastrukturen för fram-

tida utmaningar, bland annat ett ökat elbehov i regionen.

Det omfattar fem större projekt där gamla luftledningar ska förbättras genom att dra kablar under jord, flyttas närmare vägar och där automatiseringen av nätet utökas. I Mustasaari, särskilt i Söderudden och Paniken, ska nästan 40

kilometer luftledning renoveras för att bli mer robust mot väder och störningar.

Investeringarna inkluderar också en så kallad energimurreserv, vilket gör det möjligt att utöka nätets kapacitet i takt med att behovet växer. Detta ses som nödvändigt för att möta framtidens krav på eldistribution. Källa: Vaasan Sähköverkko

LOTTO

Österbotten spelar mindre Lotto – antalet vinster är medelmåttligt

Under 2025 hamnade Österbotten på plats 17 bland Finlands landskap i Lotto spel, endast Nyland låg efter. I genomsnitt spelade varje vuxen 45,17 € på Lotto, medan Etelä Savo (67,58 €) och Lappland (67,37 €) ledde statistiken. När det gäller tur i Lotto ligger Österbotten på medelnivå: sett till vinstbelopp är landskapet bland de lägre, men sett till antalet storvinster hamnar det på plats nio. Österbottningarna kan alltså spela med måtta – chansen till storvinst finns alltid, även om landskapet inte toppar listorna. Källa: Veikkaus Oy, 30.1.2026

VASA UNIVERSITET

Universitet i Vasa i topp – främst i Europa för forskningspåverkan

Universitetet i Vasa har uppnått en imponerande framgång i QS World University Rankings: Europe 2026 genom att bli etta i Europa i antalet citeringar per publikation. Det innebär att forskare vid universitetets arbete ofta används och citeras av andra forskare – en stark indikator på forskningens kvalitet och genomslag. I den omfattande rankingen med 958 europeiska universitet lyckades Vasa placera sig i den övre tredjedelen, och universitetets totala poäng ökade klart jämfört med föregående år. Universitetet utmärkte sig också i studentmobilitet: det rankas som 40:e bäst i Europa för studenter som reser på utbyte, och är bäst i Finland i denna kategori. Martin Meyer, biträdande rektor för internationella frågor, kommenterar att resultaten speglar både den höga forskningsnivån och det starka internationella engagemanget bland studenter och personal. Källa: QS World University Rankings: Europe 2026, 29.1.2026

VÄLFÄRDSOMRÅDET

Sjuksköterskans mottagning i fickan – digitalt chatt ökar kraftigt

En ny digital chatt för sjuksköterskerådgivning har nu lanserats i hela Österbottens välfärdsområde, och antalet användare har ökat med nästan 46 % under den första veckan. I tjänsten kan invånare skriva direkt med en sjuksköterska för att få råd, bedömning av symptom eller hjälp med att boka ett fysiskt besök. Genom att logga in med bank- eller mobillegitimation får du möta en professionell sjuksköterska via chatten. I genomsnitt har väntetiderna i chatten minskat betydligt sedan lanseringen. Tjänsten är gratis att använda och erbjuder också möjligheten att kopplas vidare till en läkare om det behövs. Chatten ger ett modernt alternativ till telefonköer och kan ge patientsäker vård även för enklare åkommor. Välfärdsområdet påpekar att chatten är särskilt praktisk under influensa- och virusperioder, då traditionella mottagningar är extra belastade. Källa: Österbottens välfärdsområdes pressmeddelande 27.1.2026

VASA CENTRALSJUKHUS

Femstjärnig utbildningsplats – Vasa centralsjukhus hyllas av unga läkare

Vasa centralsjukhus har återigen utsetts till en topputbildningsplats för blivande specialister. I en nationell enkätundersökning arrangerad av Yngre läkares förening fick sjukhusets kirurgiska specialiteter fem stjärnor och ett imponerande NPS-värde på 100 – för tredje året i rad. Undersökningens deltagarna lyfter fram den positiva arbetskulturen, goda samarbetet mellan

specialistområden och stöd från erfarna kollegor som viktiga skäl till det höga betyget. Vid Vasa centralsjukhus genomförs specialistutbildning på sju olika medicinska områden samtidigt som 14–15 läkare utbildas åt gången. Verisukirurg Olli Hautero beskriver en miljö där interaktion och praktisk erfarenhet betonas, och där varje blivande specialist får handledning genom hela sin utbildningsperiod. Denna femstjärniga utmärkelse stärker sjukhusets rykte som en attraktiv plats för läkare i utbildning och bidrar till att locka morgondagens medicinska experter till regionen. Källa: STT-tiedote 30.1.2026

PRESS

Ny chefredaktör för Vaasa-tidningen – Riikka Ilmonen tar över ledningen

En förändring väntar den finskspråkiga Vaasa-tidningen när journalisten Riikka Ilmonen tillträder som ny chefredaktör i mars 2026. Hon inleder sitt uppdrag den 19 mars och får ansvar för tidningens redaktionella linje och utveckling. Nuvarande chefredaktör Anne Laurila lämnar samtidigt sin post efter nästan fem år och går över till en tjänst som samhällsredaktör på Ilkka-Pohjalainen. Där kommer hon att arbeta med opinionssidor, ledartexter och evenemang. Båda rapporterar till Markku Mantila, chefredaktör för Ilkka-Pohjalainen. Källa: Vaasa-lehti, 26.1.2026

THL

Grundserie av TBE-vaccin gratis i nya områden – men inte vid Vasa-trakten

Institutet för hälsa och välfärd (THL) utökar nu det nationella vaccinationsprogrammet för TBE-vaccin till flera nya riskområden – dock inte i Vasa med omnejd. THL:s beslut grundar sig på en ökning av rapporterade fall av fästingburen hjärninflammation i Finland, särskilt i kust- och skärgårdsregioner. Från och med denna säsong ingår bland annat Uusikaupunki, Kirkkonummi, Esbo och Hailuoto i programmet, där personer över tre år som bor eller vistas länge får sin grundserie av vaccinet gratis. I områden som inte ingår, däribland Vasa-regionen, måste invånare och sommarbesökare själva betala för TBE-vaccinationer, även om risken för smitta finns. THL betonar att TBE-vaccinet skyddar effektivt mot viruset bakom hjärninflammation, men inte mot andra sjukdomar som borrelia som också sprids av fästingar. Källa: THL vaccinationsprogram uppdateras, 29.1.2026

HÄLSA OCH AI

Läkartidningen: Varannan patient frågar AI innan de går till läkaren

Allt fler patienter vänder sig till artificiell intelligens för att fråga om symptom och vårdalternativ innan de träffar en riktig läkare, rapporterar Lääkärilehti. Många använder öppet tillgängliga AI-språkmodeller som första steg i vårdprocessen, trots att experter varnar för att dessa svar inte alltid är medicinskt tillförlitliga. En ledande läkare inom digitala tjänster, Petteri Raejärvi, uppger att patienter ibland dyker upp på mottagningen med AI-genererade svar som färgar deras föreställning om diagnos eller behandling. AI kan fungera som konversationsöppnare, men kan inte ersätta läkarnas erfarenhet och kliniska bedömningar. Utvecklingen innebär att läkarens roll förändras: det blir ännu viktigare att kunna bedöma och förklara den information AI tillhandahåller och vägleda patienterna rätt.

LIVSVERK

Professor som bromsade superbuggar – belönas för sitt livsverk

Den åbobaserade professorn Pentti Huovinen har tilldelats Nordens medicinpris för sitt livslånga arbete med antibiotikaresis-

tens och tarmbakterier. Priset på 20 000 euro delades ut under Läkardagarna i Helsingfors.

Huovinen har i flera

decennier forskat om hur bakterier utvecklar motståndskraft mot läkemedel. Tack vare hans och andras arbete har användningen av antibiotika i Finland minskat kraftigt, och resistensläget är ett av de bästa i Europa.

Antibiotikaresistens innebär att bakterier inte längre reagerar på vanliga mediciner. Då kan tidigare ofarliga infektioner bli livshotande. Enligt WHO är detta i dag ett av världens största hälsohot.

Jämfört med många andra länder har Finland ett mycket gott läge, tack vare ansvarsfull vård och långsiktig forskning och en sparsam användning av antibiotika. Läkare i Finland har god färdighet i att ordinera antibiotika endast då det behövs.

Huovinen är också känd som vetenskaplig folkbildare och inspiratör för unga forskare.

Källa: Finlands Medicinska Stiftelse

AKTIVA KOMMUNER

Sotkamo korad till Finlands mest aktiva kommun – Karleby finns med i topptrion!

Sotkamo har utsetts till Finlands mest aktiva kommun för 2025 och tog emot det åtråvärda Uno-pokalen i samband med Urheilugaala. I den heta topptrion fanns även Karleby och Pelkosenniemi.

I Sotkamo är motion mer än bara ett fritidsintresse – det är en livsstil. Naturen

används som träningsarena för alla åldrar, och i skolornas läroplan nämns natur hela 555 gånger! Kommunstyrelsen tackade lokala föreningar, samhällsgrupper och invånare för att de gjort rörelse till vardag.

Kokkola glänste också med sina tillgängliga naturleder, cykelrutter och evene-

mang som lockar folk ut i friska luften.

Poängen med denna kamp är enkel – visa var i Finland man rör sig mest. Och Sotkamo är svaret.

Källa: Finlands Kommunförbund
Bild: Urheilugaala/ Janina Pitkänén

HÄLSA

Kaffe farligt vid förmaksflimmer? Ny studie visar tvärtom

En ny klinisk studie finner att måttlig konsumtion av koffeinhaltigt kaffe inte bara är ofarlig för patienter med förmaksflimmer, utan också kan vara kopplad till en lägre risk för återfall efter elektrisk cardioversion.

Förmaksflimmer (AF)

är den vanligaste hjärtrytmrubbningen hos vuxna och har traditionellt associerats med att koffein kan utlösa eller förvärra symtom. Men resultaten från den randomiserade DECAF-studien ifrågasätter denna traditionella råd.

I studien ingick 200 vuxna med bestående AF eller förmaksfladder som nyligen behandlats med elektrisk kardiover-

sion. Deltagarna randomiserades till att antingen fortsätta dricka minst en kopp koffeinhaltigt kaffe per dag eller avstå från kaffe och andra koffeinkällor under sex månader. I kaffegänget återkom AF eller förmaksfladder hos 47 % av deltagarna, jämfört med 64 % i abstinensgruppen, vilket motsvarar en minskad risk med nästan 40 %.

Studien konstaterar att dagligt kaffe inte ökade risken för biverkningar i form av akutbesök eller sjukhusvistelser och föreslår att kaffe kan övervägas som en del av vardagsvanor även för patienter med AF.

Även tidigare epidemiologiska analyser tyder på att kaffe inte ökar risken för nyttillkommen förmaksflimmer och i vissa fall kan det finnas en svag trend mot lägre risk med ökad konsumtion.

Experter betonar ändå att individuella skillnader förekommer, och vissa patienter kan uppleva att koffein triggar deras symtom. Kliniker rekommenderas att diskutera kaffevanor med sina patienter utifrån individuell symtombild och medicinsk status.

ÖJBERGET

Vasamästerskapen i skidåkning på Öjberget i dag 1.2 – backen är HELT öppen!

Efter veckor med snö och backar under uppbyggnad står Öjberget i Vasa nu redo för vinterns stora höjdpunkt: Vasamästerskapen i skidåkning arrangeras idag 1 februari – och alla slalombackar inklusive C-backen är öppna för första gången denna säsong. C-backen öppnades den 28 januari, vilket betyder att hela anläggningen nu är i full drift.

Under helgen hålls tävlingar i klassisk stil i konstsnöspåret och slalomtävlingar i A-backen, och banorna är reserverade för de tävlande under större

delen av dagen.

Skidåkare från hela regionen väntas delta – från tävlingsinriktade ungdomar till familjer som njuter av pistens utmaningar. Öjberget har blivit ett populärt vintermål med slalombackar, skidspår

och barnvänliga aktiviteter inom gångavstånd från Vasa centrum.

Evenemanget förväntas locka publiken att heja fram åkarna i den spännande vintersäsongens tävling. Källa: Vaasan kaupunki pressmeddelande, 27.1.2026

KUNTSI

Berlinkonst pulserar i Vasa – Miettinen Collection: Body Politics-utställningen öppnades på Kuntsi

Konstsamlaren Timo Miettinen, utställningschef Maaria Salo och amanuenserna Noora Lehtovuori, Janna Sirén och verkställande direktör Riina Kylätasku från Vasas museer. Usko Gutheils Gymnastics i bakgrunden.

Maaria Salo. Amoako Boafo Body Politics och Timo Miettinen

Konstnärliga kroppar, identitet och samhälleliga maktstrukturer tar plats när Miettinen Collection: Body Politics öppnar på Kuntsin modern konstmuseum i Vasa. Den internationellt uppmärksammade utställningen, som tidigare visats i Tyskland och i Helsingfors, presenterar nu över 120 verk av 52 konstnärer i en unik version för Vasa. En sällsynt, magnifik, tankeväckande utställning.

Det är en dynamisk och tankeväckande show som ställer frågor om människokroppen som subjekt och som social konstruktion. Titelverket Body Politics 3 av den ghanasvenske konstnären Amoako Boafo utforskar etnicitet, identitet och maskulinitet genom sina karakteristiska, fingerarbetade penseldrag. I utställningen visas också fotografier, målningar, skulpturer, videokonst och installationer som speglar samtiden och personliga reflektioner kring kroppens betydelse.

Besökarna möter verk av såväl internationella pionjärer som queer-ikoniska Tom of Finland (Touko Laaksonen, 1920–1991) och Jürgen Klauke som av yngre konstnärer som Alexander Basil och Karim Boumjin. Svenska och finska namnkunniga konstnärer som Elina Brotherus, Emma Sarpaniemi och Iiu Susiraja tolkar kroppslighet i vardagliga, lekfulla och ibland absurda självporträtt.

Utställningen ser på kroppen som en arena för socia-

Paris Giachoustidis Enigmatic Merlin, 2025, kuva / foto / photo: Courtesy Miettinen Collection

la normer, kroppsideal och teknologi, men också som plats för lust, sjukdom och död. Detta gör Body Politics till en engagerande helhet där betraktaren både konfronteras och inspireras.

Utställningen pågår på Kuntsi till den 4 april och är

en del av en internationell visningsserie av Miettinen Collection, baserad på samlingen som omfattar över 1 500 verk.

Källa: Kuntsis museum för modern konst och Vasa museer.

META - EN NY ARTIFICIELL INTELLIGENS

AI-kriget blir hetare: META AI errövrar Finland - är det här slutet för CHATGPT?

Våren är här, men på teknikfronten råder det fullt krig. Mark Zuckerbergs senaste vapen, Meta AI, landar nu med dunder och brak i svenskarnas fickor. Men gör den oss smartare – eller är det bara ett nytt sätt att dammsuga oss på data?

Överallt där du redan är

Där ChatGPT kräver en egen app och Google Gemini litar till sökmotorns kraft, slår Meta AI till där vi spenderar mest tid: på Facebook, Instagram och WhatsApp.

Meta AI bygger på den senaste Llama-modellen och är inte bara ett chattfönster. Den är integrerad direkt i dina flöden. Du kan be den planera inköpslistan för stugresan direkt i familjegruppen på WhatsApp, eller analysera stilen i din Instagram-bild med ett enkelt kommando.

Varför sägs Meta vara "bättre"?

Metas största trumfkort är sömlösheten. Du behöver aldrig byta app för att få svar. Dessutom tar de nya Ray-Ban Meta-glasögonen tekniken ett steg längre: du kan fråga "Hej Meta, vad är det för byggnad jag tittar på?" och AI:n svarar direkt i ditt öra baserat på vad kameran ser.

Fördelar med Meta AI jämfört med de gamla jättarna:

Integration: Den bor i appar du redan använder dagligen.

Snabbhet: Llama-arkitekturen är känd för att vara blixtsnabb och effektiv.

Multimodalitet: Den är extremt vass på att skapa bilder och redigera innehåll direkt i sociala medier.

"Detta är AI-världens schweiziska armékniv. Det är inte bara ett verktyg, utan en del av vårt sociala liv", säger en teknikexpert.

Är den verkligen kungen på tronen?

Även om Meta AI briljerar i vardagen, håller ChatGPT fortfarande ställningarna när det gäller djupa akademiska analyser och avancerad kodning. Meta är optimerad för konversation och underhållning, medan konkurrenterna satsar mer på teknisk precision.

I Norden väcks också stora frågor kring integritet. Meta använder offentliga inlägg från Facebook och Instagram för att träna sin AI, vilket har fått datainspektioner att höja på ögonbrynen. Som användare har du rätt att neka, men det kräver ofta att du gräver djupt i inställningarna.

Smidighet eller integritet – vad väljer du?

Meta AI är utan tvekan den mest "sociala" av alla AI-tjänster. Den kanske inte är världens smartaste professor, men den är den där kvicktänkta kompis som alltid finns till hands i din chattgrupp. Är den bättre? Det beror helt på om du värderar bekvämlighet högre än din personliga data.

"Oljemålningar" gjorda av META

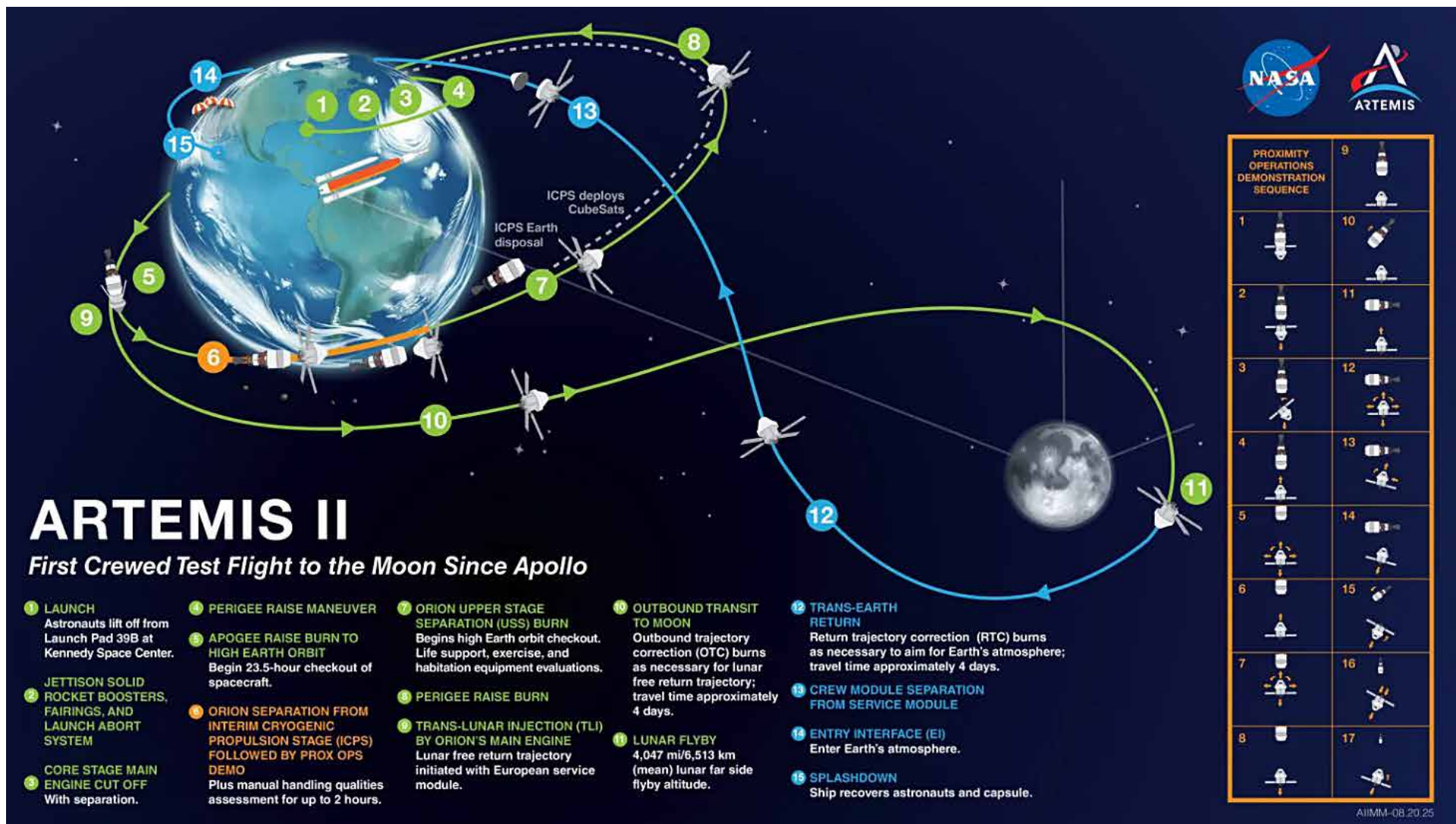
Ovan i Albert Edelfelts stil

Till vänster i van Goghs stil

LÄSNING

ARTEMIS II

**NASA förbereder den historiska Artemis II- månfärden, den första på 50 år
Avfärd mellan den 6 och 11 februari?**

NASA närmar sig start av Artemis II, ett historiskt bemannat rymduppdrag som ska föra astronauter runt Månen för första gången på över femtio år.

Rymdraketen SLS och rymdfarkosten Orion har flyttats till Kennedy Space Center i Florida för sista förberedelser inför uppskjutningen, som tidigast planeras den 6 februari 2026. Den tio dagar långa resan kommer inte att landa på månens yta, men astronauterna ska testa avgörande system för livsuppehållning, navigering och kommunikation inför framtida landningar.

Besättningen består av kommandör Reid Wiseman, pilot Victor Glover, uppdragsspecialist Christina Koch samt den kanadensiska rymdorganisationens astronaut Jeremy Hansen. De kommer att färdas längre bort från Jorden än någon människa gjort sedan Apollo-eran. Nästa stora milstolpe är en så kallad

wet dress rehearsal, där raketens tankning och nedräkningsprocedurer ska testas inför den verkliga star-ten.

Artemis II är det första bemannade uppdraget inom NASA:s Artemis-program, vilket syftar till en håll-bar återkomst till Månen och senare bemannade uppdrag till Mars. Erfarenheterna från detta uppdrag förväntas bli avgörande för planeringen av Artemis III, som siktar på en bemannad månlandning.

Rymdexperter beskriver uppdraget som ett viktigt steg i mänsklighetens utforskning av rymden, med test av system och procedurer som är nödvändiga för framtida längre rymdresor.

Källa: Final Steps Underway for NASA's First Crewed Artemis Moon Mission - NASA
Bilder: NASA

ARTEMIS II

Astronauterna som ska flyga runt månen

NASA:s Artemis II-uppdrag förbereder sig för att sända människor runt månen för första gången på över femtio år. Fyra erfarna astronauter från NASA och den kanadensiska rymdorganisationen (CSA) är utvalda att delta i den planerade tio dagar långa resan,

som ses som ett viktigt steg inför framtida månlandningar och djupare rymdutforskning.

Reid Wiseman är befälhavare för Artemis II och har tidigare flugit i rymden som flygingenjör på Internationella rymdstationen (ISS). Han valdes till NASA-ast-

ronaut 2009 och har loggat över 165 dagar i rymden. Wiseman har också tjänstgjort som chef för Astronaut Office, där han lett astronautkåren innan han fick sin nuvarande uppgift.

Som pilot för missionen finns Victor Glover, en erfaren testpilot och flygingenjör. Glover var

pilot på SpaceX:s Crew-1-uppdrag till ISS och har samlat tusentals flygtimmar på över 40 olika flygplanstyper.

Christina Koch kommer att tjänstgöra som missionsspecialist. Hon slog rekord för den längsta sammanhängande rymdfärden av en kvinna med 328 dagar ombord på ISS och deltog i flera historiska rymdpromenader, inklusive de första helt kvinnliga rymdpromenaderna.

Den fjärde medlemmen är Jeremy Hansen, missionsspecialist från CSA. Hansen blir den första kanadensaren att flyga bortom låg jordbana på ett bemannat uppdrag. Han valdes till astronaut 2009 och har arbetat med operationsroller vid NASA:s Mission Control Center.

Tillsammans representerar dessa fyra astronauter en internationell mix av erfarenhet och skicklighet inför nästa kapitel i mänsklighetens utforskning av rymden.

UKRAINE PRESIDENT

USA

The President Commemorated the Heroes of Kruty at Askold's Grave in Kyiv

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

STATEMENT FROM THE PARENTS OF ALEX PRETTI, MICHAEL AND SUSAN PRETTI

"We are heartbroken but also very angry.

"Alex was a kindhearted soul who cared deeply for his family and friends and also the American veterans whom he cared for as an ICU nurse at the Minneapolis VA hospital. Alex wanted to make a difference in this world. Unfortunately he will not be with us to see his impact.

"I do not throw around the hero term lightly. However his last thought and act was to protect a woman. The sickening lies told about our son by the administration are reprehensible and disgusting. Alex is clearly not holding a gun when attacked by Trump's murdering and cowardly ICE thugs. He has his phone in his right hand and his empty left hand is raised above his head while trying to protect the woman ICE just pushed down all while being pepper sprayed.

"Please get the truth out about our son. He was a good man. Thank you."

VECKANS KONSTUPPLEVELSE

Albert Edelfelt
Blomsterflicka 1884
Finlands Nationalgalleris samling /
Konstmuseet Ateneum

1984 EN ROMAN AV George Orwell Del 15

Att glömma vad det än var nödvändigt att glömma, sedan dra tillbaka det i minnet igen i det ögonblick då det behövdes, och sedan snabbt glömma det igen, och framför allt, att tillämpa samma process på själva processen – det var den ultimata subtiliteten: att medvetet framkalla medvetetslöshet, och sedan, ännu en gång, bli omedveten om den hypnos du just hade utfört. Till och med för att förstå ordet "dubbeltänk" måste man använda sig av dubbeltänkande.

Lärarinnan hade påkallat deras uppmärksamhet igen. "Och nu ska vi se vem av oss som kan röra tårna!" sa hon entusiastiskt. "Rätt över från höfterna, snälla, kamrater. Ett-två! Ett-två..."

Winston avskydde denna övning, som skickade ilande smärtor hela vägen från hälarna till skinkorna och ofta slutade med ett nytt hostanfäll. Den halvt angenäma beskaftenheten försvann ur hans meditationer. Det förflutna, reflekterade han, hade inte bara förändrats, det hade faktiskt förstörts. För hur skulle du kunna

fastställa ens det mest uppenbara faktum när det inte fanns någon uppteckning utanför ditt eget minne? Han försökte komma ihåg vilket år han första gången hade hört talas om Storebror. Han trodde att det måste ha varit någon gång på sextioalet, men det

var omöjligt att vara säker. I partiets historieskrivning figurerade naturligtvis Storebror som revolutionens ledare och väktare sedan dess alla tidigaste dagar. Hans bedrifter hade gradvis skjutits bakåt i tiden, tills de redan hade spridit sig in i fyrtio- och trettioalens sagolika värld, då kapitalisterna i sina underliga cylindriska hattar ännu åkte genom Londons gator i stora, glänsande bilar eller hästvagnar med glassidor. Man visste inte hur mycket av denna legend som var sann och hur mycket som var påhittat. Winston kunde inte ens komma ihåg vid vilket datum själva partiet hade bildats. Han trodde inte att han någonsin hade hört ordet Ingsoc före 1960, men det var möjligt att det i sin gammalspråks-

form – det vill säga "engelsk socialism" – hade varit aktuellt tidigare. Allt smälte till dimma. Ibland kan du faktiskt sätta fingret på en definitiv lögn. Det var till exempel inte sant, som det hävdades i partiets historieböcker, att partiet hade uppfunnit flygplan. Han mindes flygplan sedan sin tidigaste barndom. Men du kunde inte bevisa någonting. Det fanns aldrig några bevis. Bara en enda gång i hela sitt liv hade han i sina händer hållit omisskännliga skriftliga bevis för förfälskning av ett historiskt faktum. Och vid det tillfället...

"Smith!" skrek den arga rösten från tv-skärmen. "6079 Smith W! Ja, du! Böj dig lägre, tack! Du kan bättre än så. Du försöker inte. Sänk, tack! Det är bättre, kamrat. Stå nu i lugn och ro, hela truppen, och se på mig.»

En plötslig varm svett hade brutit ut över hela Winstons kropp. Hans ansikte förblev helt outgrundligt. Visa aldrig bestörtning! Visa aldrig bitterhet! En enda glimt i ögonen kan avslöja dig. Han stod och såg på, medan lärarinnan lyfte armarna över huvudet och – man kunde inte säga graciöst, men med anmärkningsvärd prydighet och effektivitet – böjde sig ned och stack in den första fingerleden under tårna.

HUMOR FÖR ETT-HUNDRA ÅR SEDAN

ÄTA OST PÅ KVÄLLEN

Larsson: „Jag vet inte varav det kommer sig, men då jag äter ost på kvällen, kan jag inte sova.” Lisa: „Med mig är det alldeles tvärtom, när jag sover, kan jag inte äta ost.”

ARBETET ADLAR

Prästen; „Det ligger ingenting förnedrande i att arbeta, Jonas. Jonas; „Nej, det predikar jag också alltid för hustru.

LOGISKT

Elbert H. Gary, directör för The United States Steel Corporation är känd för sina träffande svar. En dam frågade honom en dag: Tror ni att stålaktierna kommer att gå upp eller ned? Ja, blev svaret, det tror jag. De står sällan stilla och de kan inte gå åt sidan

BEGÅVAD FAMILJ

Ni är en ofantligt talangfull familj, sade den artiga gästen. Er son blåser flöjt, er hustru är pianist or dotter violinist. Vad är ni själv? Pessimist, blev svaret.

ÄSKVÅDER

Herrn: Det var ett förskräckligt äskväder i natt... Frun: O, gud, varför väckte du mig inte? Du vet att jag inte kan sova när åskan går!

KORT KLÄNNING

En ny synpunkt. Herr och fru Mattson vänta gäster till middagen och herr Mattson granskar kritiskt sin hustrus klänning. Är den inte en smula djärv? framkastar han. Lite för kort och lite för uringad? Jag vill säga dig en sak, säger fru Mattson. De ha kommit för att träffa mig. Det är mig de vill se och inte klänningen eller hur?

SCHACK

Den unga schackspelaren: — Nu gjorde jag dig matt ändå, gamle gosse, så mycket yngre jag än är både som schackspelarare och människa! Den äldre kamraten: — Ingenting att förhäva sig över, unge man. Tschepurnoff lär redan vid sin födelse hava gjort sin mor matt. Och i det fallet var skillnaden ändå betydligt anmärkningsvärdare än i värt, eller hur?

DÅLIG SÅNG

— Vad fick du för din sista sång? — Ingenting. Ingen kvinna vill sjunga den. Jag kallade nämligen den Ack om jag vore ung igen.

LOTT

— Pettersson har aldrig kommit över sina pengar på ett hederligt sätt. — Han vann dem på lotteri. — Ja då hade han säkert stulit lottsedeln.

KORSORD

— Vad gör du nu för tiden? — Jag löser korsordsgåtor. — Inte lever du av det?

— Nej. men Inte dör jag av det heller.

DÖVHET

— Gör din man någonting för att bota sin dövhet? — Nej han vill ej göra någonting däråt förrän barnen ha slutat med sina pianolektioner.

UNDERVERK

Elsa: Underverkens tid är förbi. Gerda: Nej, absolut inte! Jag läste en artikel för ett par dagar sedan, vilket gjorde att jag började tänka.

PIANO OCH HÄST

— Pappa, då Elsa fick ett pianino måste du köpa mej en häst. — Varför det? — Jo, så att jag kan rida ut då hon övar sej.

FRÅGA OM DOTTERNS HAND. I TELEFON.

Hon: — Jassa, du bad pappa om min hand i telefon? Nå vad svarade han? Han: — Jag vet inte om det var han som sa' något eller om blixten slog ned i telefon.

Astronomic picture of the week:

The star cluster Westerlund 2 in the Milky Way galaxy, with an estimated age of about one or two million years.

The brilliant tapestry of young stars flaring to life resemble a glittering fireworks display in the 25th anniversary NASA Hubble Space Telescope image to commemorate a quarter century of exploring the solar system and beyond since its launch on April 24, 1990.

”Hubble has completely transformed our view of the universe,” said John Grunsfeld, astronaut and associate administrator of NASA’s Science Mission Directorate. ”This vista of starry fireworks and glowing gas is a fitting image for our celebration of 25 years of amazing Hubble science.”

Credit_ NASA, ESA, the Hubble Heritage Team (STScI/AURA), A. Nota (ESA/STScI), and the Westerlund 2 Science Team
Public Domain

BLOGGSKRIBENTER

Skriv i Wasa Dagblad – Vi söker blogg författare!

Älskar du att dela med dig av dina tankar, erfarenheter eller kunskaper? Wasa Dagblad söker nu engagerade blogg-skribenter som vill skriva intressanta och inspirerande texter för våra läsare.

Oavsett om du gillar att skriva om lokala nyheter, kultur, livsstil, företagande eller personliga reflektioner – din röst är välkommen hos oss!

Att skriva för *Wasa Dagblad* är ett utmärkt sätt att nå en bredare publik, knyta kontakter och utveckla din kreativitet. Ingen tidigare erfarenhet krävs – allt du behöver är idéer och entusiasm! Vi uppskattar olika perspektiv och nya röster som speglar vår gemenskap.

Intresserad? Skicka din bloggidé eller ett kort prov till oss, så publicerar vi gärna dina texter. Var med och gör *Wasa Dagblad* till en plats för meningsfulla diskussioner och engagerande berättelser!

Kontakta oss på wasadagblad@gmail.com för mer info. Vi ser fram emot att höra av dig!

WASA DAGBLAD

En modern tidning med en layout med drag av 1870-talets press. . På den tiden hade tidningar bara 4-8 sidor. Mycket text, men inga bilder alls, så det är mycket att läsa på några sidor.

Tidningen innehåller citat från gamla dagstidningar hämtade från Riksarkivet (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini, Aria och Monica gör en del av det rutinnässiga redigeringsarbetet, t.ex. översättning, korrekturläsning och skrivande av korta notiser. Alla texter har granskats av journalister och redaktionen ansvarar för texternas innehåll.

Wasa Dagblad är en publikation av dagstidningstyp som än så länge utkommer på söndagsmorgnar. Men vårt mål är att den ska komma ut varje morgon i framtiden.

Tidningen finns tillgänglig gratis på nätet.

Läsarnas texter är välkomna! Tidningen är lokalt ägd och kommer att fortsätta att vara det.

Chefredaktör är Hans Björknäs. Redaktion: Wasa Dagblad, Skolhusgatan 37 B 7, 65100 Vasa, tel. +358-40-5462455.

Redaktionen i Helsingfors: Wasa Dagblad, Andra linjen 9 B 36, 00530 Helsingfors. Telefon +358-40-5462455. Annonser kan sändas via e-post i jpg-format, ta gärna kontakt med redaktionen. .

E-post: wasadagblad@gmail.com

FRÅN LÄSARNA

Vi tar väldigt gärna emot inlägg från våra läsare. Kommentarer, historier, minnen, debatt, nyheter från hemorten. Sannolikt kommer detta att vara den viktigaste delen i denna vår tidning. Men utrymmet är ju begränsat, så skriv gärna rätt så kort! Så sänd gärna inlägg till: wasadagblad@gmail.com

ANNONSERA I WD

Det kan ha ett visst PR-värde att vara bland de första som annonserar i denna historiska och hypermodärna dagstidning.

Sänd annonser till wasadagblad@gmail.com som jpg, tiff eller png,

WASA DAGBLAD
wasadagblad@gmail.com

HOROSKOP FÖR FEBRUARI 2026

Februaris skämtsamma stjärnprognos

Väduren (21 mars–19 april)

Din energi skulle kunna driva en hel skidort, men kom ihåg: alla uppskattar inte spontana skidutflykter – särskilt inte utan skidor.

Oxen (20 april–20 maj)

Ditt huvudmål i februari? Hålla dig så nära dina ullstrumpor som möjligt och så långt borta från snöskyffeln du kan.

Tvillingarna (21 maj–20 juni)

Din kommunikation är på topp! Synd bara att inte alla är redo att ta emot 12 röstmeddelanden i rad.

Kräftan (21 juni–22 juli)

Romantik ligger i luften – eller så är det bara grannens sista pepparkaksbak. Oavsett vilket, ditt hjärta börjar smälta!

Lejonet (23 juli–22 augusti)

Du är som vintersolen – sällsynt men strålande när du väl dyker upp. Februari är din tid att glänsa!

Jungfrun (23 augusti–22 september)

Du är redo att organisera allt – inklusive grannens hall. Men tänk på att alla inte uppskattar oförutsedda strukturförändringar.

Vågen (23 september–22 oktober)

Rättvisa är viktigt för dig, men i februari ställs du inför en svår fråga: vem får den sista semlan?

Skorpionen (23 oktober–21 november)

Din mystiska utstrålning är magnetisk, men försök att inte vara för hemlighetsfull. “Kanske jag kommer, kanske inte” är inget bra svar på en inbjudan.

Skytten (22 november–21 december)

Din äventyrlust är stark, men februari påminner dig om att kontrollera isens tjocklek – både bildligt och bokstavligt.

Stenbocken (22 december–19 januari)

Du jobbar hårt, men kom ihåg: kalkylblad är inte mat. Ta en paus och unna dig något gott – gärna med extra grädde.

Vattumannen (20 januari–18 februari)

Februari boostar din kreativitet, men alla är inte lika entusiastiska över ditt försök att övertyga dem om att isbad är “avkopplande.”

Fiskarna (19 februari–20 mars)

Du drömmer redan om våren, men februari har fortfarande några överraskningar kvar – som oväntade snöfall och kanske ett spontant dejt-förslag!